

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. דאקשתא כולי עלמא לא פליגי דאסיר כי פליגי דאייתרא ... בבלאה את גום שדי 2
- ב. אפילו ביום השביעי בא ממקום קרוב מונה עמהן 3
- ג. ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל בטרפה 5
- ד. מקיפים בבני מעיים ... אקפינהו ולא אידמו ... ממשמש בהו ואידמו 6
- ה. מקיפים בריאה ... והלכתא אפילו מערוגה לערוגה מדקה לדקה ומנסה לגסה אבל לא מגסה לדקה ולא מדקה לגסה 7
- ו. מקיפין בקנה ... והלכתא אפילו מחוליא לחוליא ומבר חוליא לבר חוליא אבל לא מחוליא לבר חוליא ולא מבר חוליא לחוליא 8
- ז. חלחולת שניקבה כשרה הואיל ויריכים מעמידות אותה וכמה ... שלא במקום הדבק במשהו 9
- ח. מקום הדבק אפילו נימל כולו כשר והוא שנשתייר בו כדי תפיסה ... כמלא בטרא בתורא 10
- ט. הכרס הפנימי אי זו היא כרס הפנימי סניא דיבי ... כל הכרס כולו זו היא כרס הפנימית ואיזהו כרס החיצון בשר החופה את רוב הכרס ... כל שנקרע בה טפח ולא הוי רובא זו היא ששנינו בגדולה טפח רובא ולא הוי טפח זו היא ששנינו בקטנה ברובא רובא ולא הוי טפח 12
- י. נקדרה ... כסלע כשרה יתר מכסלע טרפה ... כגון דעיילן תלת קשייתא בציפא בדוחקא בלא ציפא ברווחא 15
- יא. המסס ובית הכוסות תנו רבנן מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות מצד אחד כשרה משני צדדים טרפה נמצא עליה קורט דם 16

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

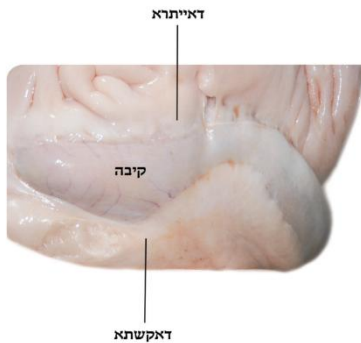

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

דף נ.

א. דאקשתא כולי עלמא לא פליגי דאסיר כי פליגי דאייתרא ... בכלאה את גום שדי

כבר התבאר לעיל דף מט: שהקיבה עשויה¹ כקשת ויש בה שני מיני חלבים, שמבחוץ עשוי כקשת שהוא מקיף את הקיבה מבחוץ ושכפנים עשוי כיתר, ומדכתיב בקרא (שם ג פסוק ט) וְאֵת הַחֶלֶב הַמְכֻסָּה אֶת הַקֶּרֶב מרבינן חלב הקיבה לאיסור, וקי"ל שלא ריבתה התורה לאסור אלא אותו חלב שעל הקשת שהוא אסור מן התורה², מפני שהוא דומה לחלב גמור ומונח סמוך לו ויונק ממנו, ומדברי סופרים נהגו לאסור גם כן אותו שעל היתר³ ואין להקל בו.

בחלק האחוריים צריך לנקר מטעם חלב את האליה והחוטים וכנ"ל וחלב הכסלים⁴ עם הקרום וחלב שתחת מתנים ואי אפשר לפרש זאת בספר היטב אלא צריך ראיה מן

¹ שו"ע ונו"כ שם יד

² אסור מהדין. שהוא תותב קרום ונקלף, הוא לכ"ע חלב גמור. כרתי שם

³ בשו"ע הביא ממנהג היינו היכי דנהגו לאסור כרבי ישמעאל בקרום ונקלף, נהגו לאסור, ובמקום דלא נהגו מותר, כי העיקר כרבי עקיבא (שם) דקרום ונקלף בלי תותב לא שמיה חלב והרמ"א הביא שמדינא אסור דאנן גרירין בתר בניי בבלי, והן גרירין בתר רבי ישמעאל, דס"ל קרום ונקלף קרוי חלב. ועיין פלתי (ס"ק ב') דבהא דוקא אמרינן לאסור, אבל לא בשאר חלבים שהם קרום ונקלף

⁴ לבה"ג הל' חלב ושאלתות ויקרא שאילתא ס"ח וברי"ף חולין צ"ג א' פ"י מקום חיבור הירכות, והוא החלב שבעיקרי הירכות מבפנים וכמש"כ בטור בשם הרמב"ם וברש"י חולין שם ובאו"ז ח"א סי' תמ"ה פ"י שהוא עצם קטנה שמונחת על עצם אגן הירכיים היינו הראש העליון שעל עצם המכתשת שהבוכנה נכנסת בו, והוא עגול כעין מרדה קטנה, ונקרא הנק"א ומחוברת לחולית האליה מלמעלה, ועליה יש חלב, תחת ראש המותן ועיין בסמ"ג לאוין קל"ח שסמוך לזנב יש שומן האליה, ועליו חלב ואותו חלב ושומן האליה דבוקים זה לזה ואין ביניהם אלא גיד אחד לבן כעין קרום ומראהו כמראה שומן, ומה שעל אותו הגיד אסור וחייבים עליו כרת. בשו"ת משיב דבר ח"ב סי' כ"א והעמק שאלה שם אות ו', כתב דיש להחמיר בשני הדעות שספק איסור כרת הוא. אבל ביש"ש פ' ז' סי' ה' כתב ששני הפירושים אמת, ושני החלבים הללו חייבים עליהם כרת, ואלו ואלו דברי אלהים חיים, ועיקר הכסלים הם בצדי הבהמה מזה ומזה, שיש שם מקום פנוי מצלעות, ואין שם אלא עור ובשר, והוא מסוף החזה ועד עיקרי הירכיים, וכולו נקרא כסלים, ולמטה מהכסלים לצד הארץ יש

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

הבקי בניקור והמדקדקים אין אוכלים מחלק אחוריים עד שיראה למנקר אחר⁵ ויבדוק אם מנוקר כראוי. וכן ראוי לנהוג⁶.

ג. אפילו ביום השביעי בא ממקום קרוב מונה עמהן

כבר התבאר במסכת מו"ק דף כב. שמי שמת לו קרוב⁷ מעיר אחרת ובאותה העיר שמת, שם המת או ששם מקום קבורתו⁸, ולא נודע לו ממיתתו עד שבא למקום שהאבלים מתאבלים, אם הי' בשעת קבורה במקום קרוב, שאפשר היה לבא לעיר בכלי תחבורה כל שהוא⁹ ואפילו אם יגיע במטוס

שם בשר אדום, והחלב שלמעלה ממנו נגד הצלעות הקטנות הוא חלב שעל הכסלים, שחייבים עליו כרת. שלחן גבוה סי' ס"ד ס"ק מ"ו

⁵ חכמ"א כלל כ"ח סעי' ג'

⁶ שו"ת הת"ס יו"ד סי' ס"ח דרכ"ת ס"ק מ"ו וז"ל "עד בשר שבין צלע י"ב ל"ג שהזהיר עליו בעל זבח שמואל וכן הרב הגאון מו"ה שמואל לאנדוי בס' נב"י ח"ב והעתיק דבריהם בעל אהל יצחק. דע כי אין לנו אלא דברי האחרונים אשר מפיחם אנו היים והסכמת ש"כ סי' ס"ד כדברי מ"ב שאפי' צלע י"ג גופיה אינו אלא חומרא אך האמת כי הבשר הזה צריך קצת ניקור ומפשיטים השלי"ם [סחוס רירי] העור דק מעליו שהוא קרוב לחלב הכסלים ומכ"ש בשר שסמוך לבטן בטבור שקרוב מאד לחלב הפריסה וצריך השגחה להפשיט משם השלי"ם ההוא והקצבים הישראלים בקיאים ואומנים בזה וכן מנקרים איזה גידי דם בין צלע לצלע היורדים מחוזה וגם בזה בקיאי'. אמנם במקומות שישראלים אוכלים חלק האחוריים וממונים מנקרים בקיאים על זה אז מניחי אפי' הצלע הי"ב לאחוריים ומוסרים אותו להמנקרי אחוריים בכלל שארי דברים שצריכי' ניקור ואין להקצבים אלא י"א צלעות בחלק הפנים ואין עליהם לנקר שום ניקור כ"ש ומשו"ה צווה בעל זבח שמואל שהיה בק"ק ליסא ששם מנקרי' האחוריים אם יעזבו הצלע י"ב עם הבשר שבניה לבין הי"ג להקצבים והם אינם מנקרים שום דבר יבואו לידי איסור אך במקומינו שהאחוריי' אוכלים רק הגויים מפני טורח בניקור א"כ הבשר שבין הצלעות הנ"ל שניקורו קל ואין בו טורח וגם אינו המור כ"כ והקצבים מנקרים אותו ונאמנים עליו יאכלו עניים וישבעו והרב בס' נב"י מייתי ראייה מק"ק פראג ששם מנקרים אחוריים, לק"ק פאקש, ולא דמי להדדי ובעל אהל יצחק העתיק ולא שם על לב ודי בזה למבינ'. פה פ"ב יום הי' י"ב ניסן קפ"ה לפ"ק – משה"ק סופר מפפ"דמ". ובדרכ"ת שם כתב נמי דבארץ הקודש אין אוכלים אחוריים ובסי' ס"ה ס"ק מ"ו כתב דבמקומו נמי לא היו אוכלין אחוריים

⁷ שו"ע ונו"ב יו"ד שעה ח

⁸ בש"ך ס"ק יא דדוקא שבא אצלם למקום שמת או למקום קבורה, אבל אם לא הי' לא מקום מיתה ולא מקום קבורה כל אחד מונה לעצמו כ"כ הנהת אשרי מא"ז, ומביאו ב"י וד"מ, ובמאירי חולק על הא"ז הנ"ל וסבירי ליה דאפילו אינו מקום שמת שם המת מצטרף עמהם, ובשו"ת ציץ אליעזר חי"א סי' ע"ב כתב שיש להתיר בשעת הדחק עי"ש וכן הביא בח"ל פ"ב הערה י"ג שיש מקילין בזה עי"ש.

⁹ לאפוקי ממה שבמ"ש אות ג—יב הביא בשם יד שאול שכתב שרק אם הוא בתוך י' פרסאות שאפשר ללכת ביום אחד דאף שנתחדש כעת נתיב הברזל, ויכול לילך מ' פרסאות ויותר ביום אחד, אפ"ה אין משערים רק כפי הנהוג בלי תחבולות עי"ש ראייתו. אולם להלכה נקטי' כמ"ש בשו"ת שערי דעה חיו"ד סי' צ"ד דנהגו מורי הוראה להקל בזה, וכזה הורה במ"פ כי באבלות שומעין להקל, ועיין בשו"ת מהר"ם שיק חיו"ד סי' שס"א, שכתב ששמע מפי מרן הג' חת"ס שגדול א' מחכמי פראג הורה להקל בכיו"ב. ובד"ת שם הביא בשם שו"ת

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ביום אחד¹⁰, מצטרף לשאר האבלים ונוהג אבלות רק מספר הימים שהם צריכם לנהוג, ואפילו אם בא אליהם ביום השביעי¹¹ כל זמן שעדיין לא עמדו מאבילותם אפי' אם ננערו לעמוד, והמנחמים עוד נמצאים אצלם מונה עמהם, ויושב עמהם שעה מועטת ואח"כ קם יחד עמהם.

לפיכך מי שהודיעוהו טלפונית וכדומה על פטירת קרובו במדינה אחרת, במרחק טיסה של פחות מיום אחד, אם הגיע אפילו ביום השביעי לפני שקמו, מצטרף עמהם וקם מהשבעה יחד עמהם אפילו שאנו אל שעה קלה.

במה דברים אמורים¹² כשגדול הבית בין המתאבלים, ולכן שאר האבלים נגררים אחריו, אבל אם אין גדול הבית בין המתאבלים מונה לעצמו¹³.

גדול הבית¹⁴ הוא זה שהבית נסמך עליו וכל בני הבית נגררים אחריו¹⁵, בין אם הוא אח¹⁶ ובין אם הוא בן, ואפילו בן קטן ויש מי שאומר שצריך שיהיה בן שלוש עשרה.

חכמת שלמה סי' י"ג שהביא שכמה רבנים פסקו להקל בזה, והלכה כדברי המיקל באבל יעו"ש, וכן מסיק בגשה"ח פי"ט ה—ב, וכ"כ בערוה"ש שם סעיף י"ז.

¹⁰ שו"ת חלקת יעקב יו"ד רכא

¹¹ ואם יום השביעי הוא שבת, כתב בחידושי רע"א שם שצריך שיבא קודם הנז' החמה ע"י לקמן סי' ת"ב בט"ז ויש"ך, ועיין במ"ש אות ג—י ג שהביא בשם ס' חקר הלכה שכתב ע"ז דלא ידע מנא ליה הא. ולכן כתב להסתפק שם, במי ששמע ש"ק בשבת והתחיל לנהוג דברים שבצינעא, וסמוך לחשיכה הלך אל מקום שיש שם גה"ב אי נגרר אחר גה"ב או לא, וכן יש לספק בהלך בשבת למקום גה"ב, ואח"כ הלך הוא או גה"ב ונתפרדו, אי נימא דשבת הוי כהתחיל אבילות ומונה עם גה"ב או לא, וצ"ע לדינא עיי"ש.

¹² שו"ע שם

¹³ ועיין בברכי יוסף שם שכתב שאם בא ביום ז' וגדול הבית יצא מאיזה סיבה, ובא ומצא מנחמין אצל שאר אבלים, ואין גה"ב אצלם דמונה עמהם, בפרט אם המנחמים היו בתחילה עם גה"ב, ואירע לו מאורע שיצא, ונשארו הם מצפים לו, ושיבתם נחשבת כאלו היא אצל גה"ב כמו שהיו בתחילה, הר"י מג"ש בתשובותיו סי' צ"ב.

¹⁴ שו"ע שם ב

¹⁵ כגון בניו וב"ב הסרים למשמעתו, או סמוכים על שולחנו, ויושבים ודרים בביתו. חי' רע"א שם

¹⁶ עיין בשו"ת חלקת יעקב יו"ד רכב שדן שמת שנשארה רק בת אחת שדרה עם בעלה בהעיר, ואחות של הנפטר, שדרה ג"כ בהעיר, היתה בשעת קבורה בא"י, ובאת באמצע השבעה, אם בתו של הנפטר נידונה כגדול הבית לענין שהאחות ג"כ תמנה עמה. ומסיק שם שאין להקל שו"ת חלקת יעקב יורה דעה סימן רכב דיש גם פקפוק אם בתו של הנפטר נידונה כגדה"ב נגד דודתה, דבריטב"א למו"ק כ"א, מסופק אם אשה נחשבת כגדול הבית גם כיון דבעלה אינו מתאבל, והבעל הוא גדה"ב לא האשה וגם האחות של הנפטר יש לה דירה בפ"ע, וזה גרע מכשאבל מעיר אחרת בא לכאן דנגרר אחר האבל שבמקום הקבורה ויש עוד ריעותא דבאת ממרחק רב באוירון, וכאמור שזה אינו דבר פשוט להקל, וכהאי דמצינו דתרי קולא בשעה"ד לא מקילינן בנדה ס"ז, ומקובל בין הפוסקים לענין תרי קולא בהפ"מ.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL1l7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

וכן כל¹⁷ שמוטל עליו צרכי המת והקבורה, זהו נקרא גדול הבית. וכשאשה מתה בעלה נקרא גדול הבית. ואם דר אצל חמיו, חמיו הוא גדול הבית¹⁸.

וכן מי שכשעוסקים בעזבונו המת הדברים נחתכין על פיו, וכולם הולכים אחר עצתו, אפילו הוא קטן בשנים נקרא גדול הבית¹⁹.

יש מי שכתב שאם אין גדול הבית במשפחה, מצטרף לרוב האבלים היושבים שם²⁰. אם גדול הבית בא בתוך שבעה ממקום קרוב אצל מקום האבלים, דעת רוב הפוסקים²¹ דאינו מצטרף עמהם ומונה לעצמו.

אם בא למקום שמת שם המת או במקום הקבורה, ולא נכנס לבית שגדול הבית יושב שבעה וחזר אח"כ לעירו, יש להחמיר לשבת שבעה מאז ששמע, על מיתת המת²².

דין זה²³ שנגרר אחר שאר האבלים וגדול הבית להתאבל עמהם אינו אלא שעדיין לא התחיל להתאבל, אבל אם נודע לו והתחיל להתאבל, אינו מצטרף לשאר האבלים לקצר את אבילותו גם אם בא למקומם, ומונה לעצמו. וי"א שגם אם לא התחיל להתאבל אך שמע על מיתת קרובו קודם שבא אצל האבלים מונה לעצמו²⁴.

דין זה שמצטרף לגדול הבית הוא רק אם האבל בא לגדול הבית, אבל אם גדול הבית בא אצל האבל והודיע לו שמת, אינו מונה עמו²⁵.

ג. ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל בטרפה

¹⁷ בד"מ שם סק"ב הביא בשם תשו' הרשב"א סי' תע"ח וסי' תקל"ב

¹⁸ קצשו"ע רד"ט

¹⁹ גם במקרה בו אינו יורש כגון שיש לנפטר בנים אך סומכים על האח להתעסק בעזבונו וכדומה. בדרה"ח שם אות ט.

²⁰ גשה"ח פ"ט ה—ט, ועיין בס' אבן יעקב סי' מ"ב אות ד' שהביא ראיה לדבריו משו"ת הר"י מינש סי' צ"א

²¹ בש"ך שם ס"ק יב יג כתב דמונה לעצמו, וכ"כ בהכ"א כלל קס"ב סעיף יד, ועיין בשו"ת אבילות אות ע שהביא בשם ס' חיים ביד שכתב דמונה לעצמו, ושכן המנהג במקומו כדעת רוב הפוסקים עיי"ש. גם הרב מסגרת השולחן ד' קפ"ו ע"ג מסיק דמונה לעצמו ושכן מנהג מקומו עכ"ל, וכן פסק בערוה"ש שם סעיף י"ח. וכ"כ בשו"ת דברי מלכיאל ח"ב סי' צו. וכ"כ במ"ש אות ג' וכ"כ בגשה"ח פ"ט ה—י.

²² עיין במ"ש אות ג—ד שנסתפק בזה והביא שבשו"ת אבילות אות ע"ו כתב בשם חק"ל יו"ד ח"ג סי' קמ"ט שהעלה דל"ב שילך אל גדול הבית, אלא כל שבא לעירו וחזר והלך לביתו מונה עם גה"ב וכו' ולענין הלכה שמעתי בשם מגידי אמת שהרב מוהר"ד הלוי [המוזכר בס' שמן המשחה סי' י"ט] עשה מעשה כה"ג חק"ל הנ"ל עכת"ד השו"ת. וסיים ולענ"ד צ"ע למעשה אם להקל כיון דמדברי הרשב"א מבואר להחמיר כנ"ל, ועיין שו"ת דברי מלכיאל ח"ב סוס"י צ"ו מזה ע"ש.

²³ שו"ע שם

²⁴ עיין בפני ברוך ח סעי' טז ובפני החיים שם שהביא בזה דעות האחרונים לכאן ולכאן, ולכאורה בזה שייך הלכה כדברי המיקל וכו'

²⁵ הובא בחי' רע"א שם מהב"ח בשם הרשב"א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כבר התבאר לעיל דף מב. שניקבו הדקין²⁶ המעיים, אפילו נקב שנראה בו שנבראת כן משעת יצירתה טריפה. אפילו ליחה שבהן סותמתו אינו סתימה, ואפילו היא דבוקה בהן הרבה עד שאין יכולין להוציאה אלא ע"י הדחק אינו סתימה.

ד. מקיפים בבני מעיים ... אקפינהו

ולא אידמו ... ממשמש בהו ואידמו

כל אלו הנקבים²⁷ אם יש במה לתלות כמו בטבח או בזאב שנטלן תולין בהם, כמו שהתבאר לעיל דף מט. משום שכל הבהמות בחזקת כשרות הן שלא נקבו ואוקמינן להו אחזקתן לומר עכשיו ניקבו.

ואם אין דבר לתלות בו וספק אם ניקב מחיים אם לאו, נוקבין נקב אצלו ומדמין זה לזה אם דומין כשרה, שכשם שזה נעשה לאחר שחיטה כן הראשון נעשה לאחר שחיטה, ואפילו אם אין דומין מיד בנקיבת השני, אם משמשו בידים בנקב הספק ישמשו גם בנקב שעושין לדמותו²⁸ ואז אם דומין לאחר משמוש כשרה.

ואין מדמין אלא בכרס ובדקין אבל לא בלב וטחול וקורקבן.

וכבר²⁹ אינה צריכה דמיון שהרי אין נקב פוסל בו.

אולם כבר התבאר לעיל דף מט: שבזמן הזה ואין מדמין שאין אנו בקיאים לדמותו³⁰.

²⁶ שו"ע ונו"כ מו א

²⁷ שו"ע ונו"כ נ א

²⁸ משמע דאי בריא לן שלא משמשו בידים בנקב הספק אין ממשמשין בנקב השני ב"י אבל מסתמא תלינן לומר שודאי משמשו בידים וכן משמע בגמרא וב"י מביאו דרישה.

²⁹ בטור כתוב בכבד ולב ותמה ב"י הא אין נקב פוסל בכבד ותירץ דמיירי בקנה כבד ורש"ל פירש דמיירי בכבד שכנגד המרה דהיינו שניקבה המרה ומקום הכבד שכנגדה הוא ג"כ ניקב אז אסור. מ"ז א

³⁰ רמ"א שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

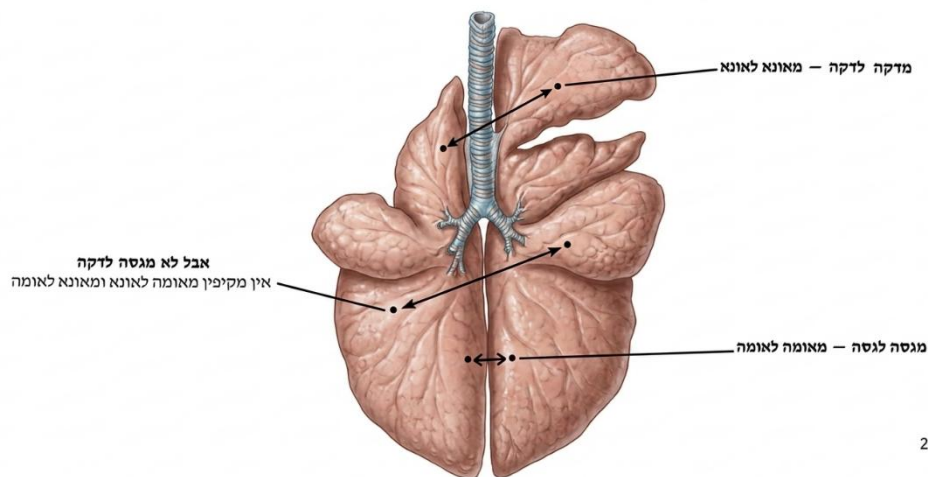
הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ה. מקיפים בריאה ... והלכתא אפילו מערוגה לערוגה מדקה לדקה ומגסה לגסה אבל לא מגסה לדקה ולא מדקה לגסה

עוד התבאר לעיל שם שבנקב בריאה³¹ אם אין מקום לתלות בו והדבר ספק אם ניקבה מחיים אם לאו, עושין נקב אחר ומקרבין אצל נקב זה אם הם דומין כשירה, שכמו שזה נעשה אחר שחיטה כך נעשה הראשון אחר שחיטה, ואם אינן דומין פריפה דוראי הראשון נעשה קודם שחיטה.

ואין מדמין מאונא לאומא ולא מאומא לאונא³², אלא מאומא לאומא ומאונא לאונא, ויכולין לדמות בריאה אחרת, וכשמדמין באחרת אין מדמין אלא מבהמה דקה לבהמה דקה או מגסה לגסה, אבל לא מדקה לגסה ולא מגסה לדקה.

ציור 2291

ואין מדמין בזמן הזה שאין אנו בקיאים לדמות.

³¹ שו"ע ונו"כ לו ה

³² מדברי המחבר משמע אף לפירוש הרי"ף דסבר שמדמין מריאה לריאה אחרת לא התירו אלא מאונא לאונא או מאומא לאומא ולא מאונא לאומא או מאומא לאונא אף בבהמה עצמה ודמי לקנה דאין מקיפין מחוליא לבר חוליא וכן כתב הפר"ח ע"ש.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

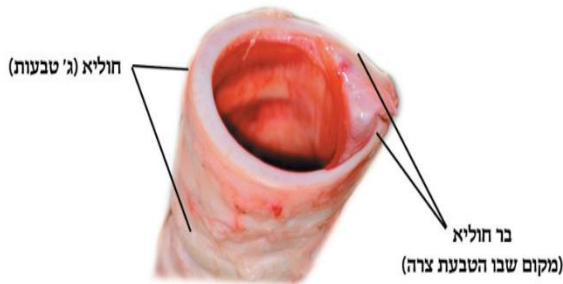
מסכת חולין

ו. מקיפין בקנה... והלכתא אפילו מחוליא לחוליא ומבר חוליא לבר חוליא אבל לא מחוליא לבר חוליא ולא מבר חוליא לחוליא

גרגרת שנמצא³³ פסוקה ואינו יודע אם מחיים נפסקה ואם לאחר שחיטה, אם הוא סמוך למקום שנשחט שאפשר שנעשית בשעת שחיטה, שהתחיל לשחוט בכאן ונמתח ונשחט הקנה מן הסכין ושחט במקום אחר, תלינן לקולא לומר בשעת שחיטה נפסקה ונשחטה בב' מקומות וכשרה, דכל בהמה שנשחטה בחזקת היתר עומדת עד שיודע לך במה נטרפה.

ואם הוא במקום שאי אפשר שנעשה בתוך השחיטה, כגון שמותחין את הקנה ולא מתרמי כנגד חתך העור, או שיש היכר שלא נעשה בסכין אלא בחתך עץ או קנה, אז פוסקה במקום אחר ורואה אם הם שוים כשרה, דכמו שזה נעשה אחר השחיטה גם הראשון נעשה אחר שחיטה, ואם אינם שוים טריפה דודאי הראשון נעשה קודם שחיטה כיון שלא יתדמה זה לזה,

וכשמדמין אין מדמין אלא מחוליא לחוליא ומבר חוליא לבר חוליא ולא מחוליא לבר חוליא ולא מבר חוליא לחוליא, וחוליא הוא הצי טבעת שכלפי החוץ ששם הטבעת הוא עב, וחצי האחר במקום שהטבעת מתחיל להיות דק ולמטה נקרא בר חוליא, וכן העור שבין טבעת לטבעת נקרא בר חוליא, לענין

³³ שו"ע ונו"כ לד ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

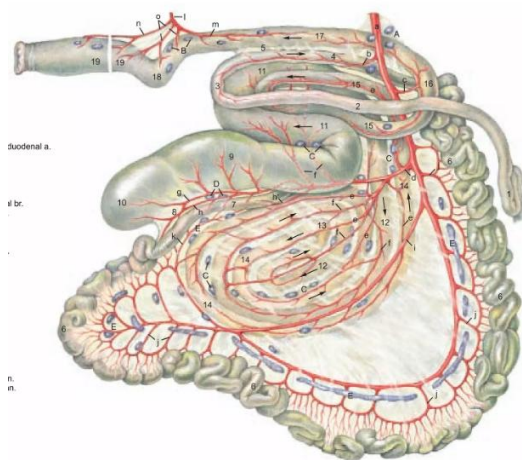

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

שמדמיין מן העור לעור אחרת ולא מן העור לטבעת ולא מטבעת לעור³⁴. ועכשיו אין³⁵ אנו בקיאים בבדיקה³⁶ ויש להטריף בכל ענין, וכל אלו הדינים דנקיבה וחסרון הגרגרת הם דוקא בשידוע שהם מחמת חולי, אבל אם נעשה מחמת קוץ או מחט יש לנו לחוש שמא ניקב גם הוושט ואין אנו בקיאים בבדיקת הוושט ויש להטריף.

ז. חלחולת שניקבה כשרה הואיל ויריכים מעמידות אותה ונמה ... שלא במקום הדבק במשהו

חלחולת³⁷ והוא הכרכשתא שהוא המעי האחרון שהיא שוה בלא עיקום והרעי יוצא ממנו, אם ניקב במשהו לחלל הבטן טריפה כמו שאר המעים, ואפי' חלבו המקיפו אינו סותם שאינו דבוק בו מאוד. כמו שהתבאר לעיל דף מט: שחלב³⁸ שעל הכרכשתא שעשויים ככובע עגולים ואינם מהודקים בו שפיר ואינם סותמים.

דף נז

³⁴ ז"ל הטור ובר חוליא הוי מחציו של טבעת כלפי מטה ממקום שמתחילין להיות דקין וי"מ חוליא היינו טבעת ובר חוליא היינו עור שבין הטבעות וטוב לחוש לדברי שניהם ע"כ, ומיהו כתב רש"י דחוליא היינו שלשה טבעות וכ"כ הרא"ש. ש"ך שם יז

³⁵ רמ"א שם

³⁶ משמע גם דאין אנו בקיאים לענין זה שנוכל לתלות שמחמת השחיטה נעשה דמי יודע למתוח כראוי ויש להטריף בכל ענין וכן עיקר, ובספר אפי רברבי כתב אם יש עוד צד להתיר יש להתיר ע"י בדיקה. אבל כל האחרונים מתמירין שלא להקיף בכל ענין וכן המנהג. ואין מקיפין מחולית בהמה זו לבהמה אחרת. באר היטב שם יד וברתי יט וז"ל אבל בעו"ה חשכה עינינו, ואין אתנו יודע ממש להבחין בין תכלת לכרתי, אף כי בדבר כזה שצריך בחינה רבה, ובמעט ענין ישתנה לרנע, ח"ו לצרף בסמיכה כל דהו.

³⁷ שו"ע ונו"כ מו ה

³⁸ שו"ע ונו"כ מא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ה. מקום הדבק אפילו ניטל כולו כשר והוא שנשתייר בו כדי תפיסה ... כמלא בטדא בתורא

במה דברים³⁹ אמורים שניקב לחלל הבטן, ואפילו שלא לצד חלל הבטן כל שאינו דבוק בירכים הרי הוא כחלל הבטן לזה⁴⁰.

אבל אם ניקב במקום שהוא דבוק בין הירכים כשר שהירכים סותמין אותו, ואפילו ניטל כל מקום הדבוק בין הירכים כשר, רק שישאר ממנו כמלא ד' אצבעות בשור הגדול⁴¹, וברקה לפי שיעור זה הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו. שנים לשה ואחד לגדי וטלה⁴². ואין כל סביבו דבוק רק למעלה לצד השדרה, אך במקום שדבוק רק למעלה המקום דחוק שם למטה, ולא יחזור הריעי לגוף רק יצא דרך פי הטבעת⁴³.

³⁹ שו"ע ונו"כ מו ה

⁴⁰ פר"ח מהב"י

⁴¹ (הוא פירוש בטדא בתורא דאיתא בש"ס, וי"מ דהיינו ב' אצבעות וי"מ דהיינו אצבע והוא דעת רש"י ומביאם ב"י וכן לקמן בס"י נ"ו ס"ה בשם יש מי שאומר והלבוש לא מביא התם בס"י נ"ו אלא דעת רמב"ם להודיה שמפרש ד' אצבעות כמו שסתם הכא. ועיין חנורת שמואל בפ"י דברי הש"ך יב

⁴² הרוקה סי' שפ"ה

⁴³ יד יהודה שם יד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

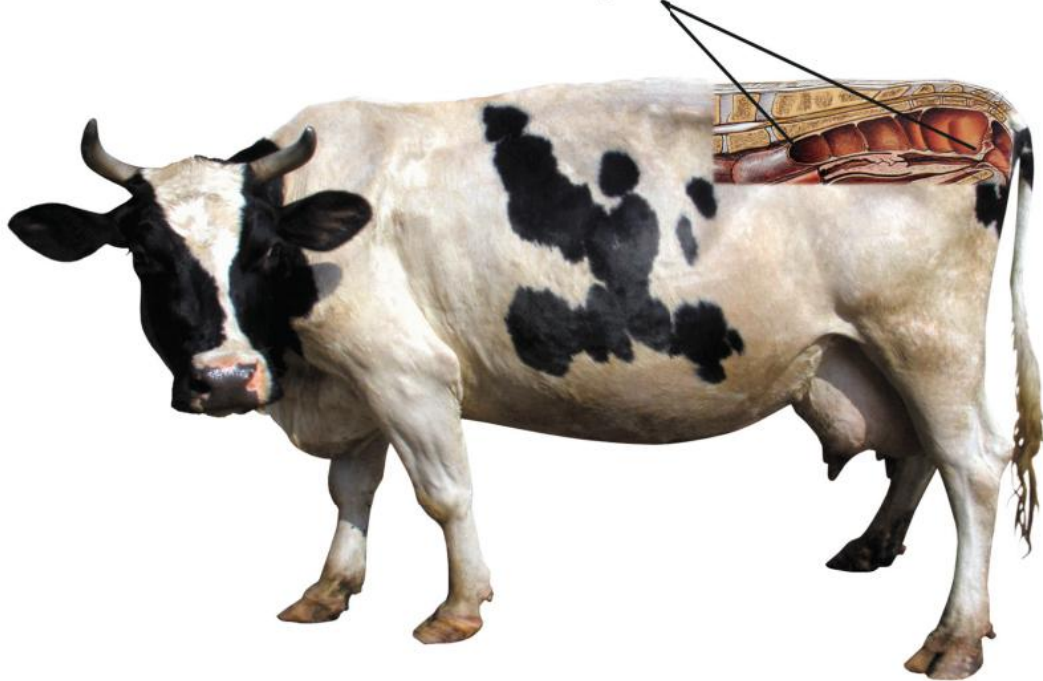

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ואם באותן ד' אצבעות ניקב, יש אומרים⁴⁴ דאפילו במשהו טריפה, ויש מכשירין עד שינטל רוב רחבו בין כל אותם ד' אצבעות⁴⁵.

מקום הדבק -
שבו החלחולת דבוקה לירכים

⁴⁴ בספר ל"ח דף קס"ב ע"א פסק להקל וכתב ואף על גב דבש"ע לא הכריע היינו מפני דאשתמיט ליה להב"י דברי ר' ירוחם (נש"ו סוף אות י') דכתב דהעיקר כהמכשירים ויש לנו לילך אחר המכריעים האחרונים שהם הטור ור' ירוחם עכ"ל ולפעד"נ דגם הב"י ראה דברי ר' ירוחם ואפ"ה לא הכריע להקל משום דהטור ור' ירוחם הם תלמידי הרא"ש הנמשכי' תמיד לשטת הרא"ש ואין ראיה מהכרעתם וכן דעת הרישב"א בספר משמרת הבית דף ל"ו לאיסור וכ"פ הב"ח וכ"נ דעת הרוקח שהבאתי בס"ק שלפני זה מיהו במקום הפסד מרובה יש להכשיר עד רובו שכן הוא ג"כ דעת הרא"ה בס' ב"ה שם וכן מבואר דעת הר"ן לפי"ה הב"ח (אלא שהב"ח הגיה בדברי הר"ן ובספרי כתבתי שא"צ להגיה כלל ע"ש) וכ"פ מהרש"ל פא"ט סימן נ"ט ש"ך יד

⁴⁵ ר"ל הרוב של התפיסה בין הרוב לאורך או לרוחב ורש"ל כ' דוקא הרוב בין הכל דהיינו מאורך ומרוחב ואם רוב אורך ניטל לבד או רוב רוחב לבד כשירה עיין ש"ך טו. רצה לומר שינטל רצועה באורך ד' אצבעות אורך ב' ומשהו וברוחב הרצועה משהו וכן ברוחב הד' אם ניטל מרוחב רוב הרוחב ומשהו באורך הוה. עיין שפ"ד שם ולפ"ז יש ג' חילוקים מה שלמעלה מדבוק הירכים נקיבתו במשהו ובדבוק הירכים אפילו ניטל כשרה ודוקא שתשאר ממנו כדי תפיסה ואותה כדי תפיסה עצמו נקיבתו ברובו עכ"ל. אולם עיין יד יהודה טז שם שכתב היינו הגם שינטל מחצה מעיגולו אפילו בכל האורך של הד' האצבעות, כשרה, דכ"ז שאינו ניטל רובו עדיין בכלל נקב הוא וכשרה, אבל לרוב רחבו אף אם יש רק סדק שנסדק רובו, תו בכלל פסוקה הוא ולא בכלל נקב, והמיעוט שנשאר מחובר לאו חיבור הוא, ותו לא נשאר ד' אצבעות באורך, וכל שיעורי חכמים בדוקא הוא. וגם אם נחסר משהו מהאורך טריפה כן עיקר כדעיה זו, ואין חילוק בין אם לא ניטל ממנו ולמטה או ניטל,

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת חולין

**ט. הכרס הפנימי אי זו היא כרס הפנימי סניא דיבי ... כל
הכרס כולו זו היא כרס הפנימית ואיזהו כרס החיצון בשר
החופה את רוב הכרס ... כל שנקרע בה טפח ולא הוי רובא
זו היא ששנינו בגדולה טפח רובא ולא הוי טפח זו היא
ששנינו בקטנה ברובא רובא ולא הוי טפח**

כבר התבאר לעיל דף מב. שהכרס⁴⁶ הפנימי בכל מקום שניקבה טריפה,
שהרי אין לה דבר שיסתום אותה שהרי החלב שעליה אסור.

וכרס החיצון⁴⁷ והוא הבשר החופה את רוב הכרס הפנימי, כי הכרס הפנימי
מיעוטא נחבא בצלעות החזה ורובו תחת אותו הבשר, והוא קרום עב העובר

תמיד אינו מרפה עד שינטל רוב רחבו או שיפסוק ברוב רחבו, אבל אם רק נסדק לארכו, אף גם שניטל
מהיקף עד רובו ולא רוב בכלל כשרה

⁴⁶ שו"ע ונו"כ מח ב

⁴⁷ שו"ע ונו"כ שם ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

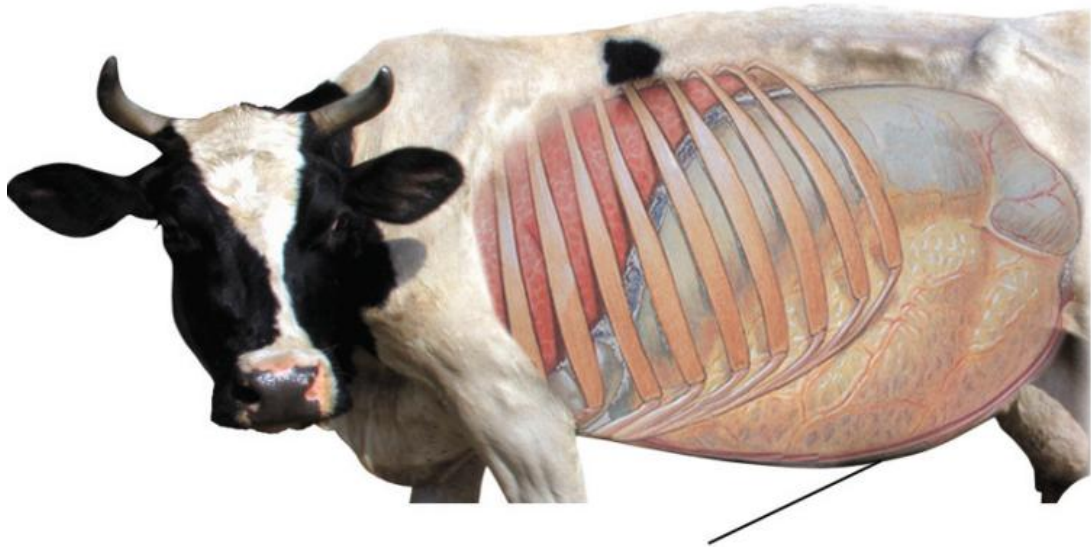
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

על כל החלל וישנו מן החזה ועד הירכיים והכרס הקרויה פאנצ"ה מיעוטה נחבא בצלעות החזה ורובו תחת אותו הקרום⁴⁸.

הקרום העב העובר מהחזה עד הירכיים

⁴⁸ מיהו כמה פוסקים ס"ל דכרס החיצונה הוא בהכרס עצמו מה שהוא למעלה לצד הצלעות והשדרה, והכרס הפנימי הוא מה שהוא בהכרס לצד הארץ. והרבה ס"ל דשניהם הכרס למעלה וכן בשר החופה את רוב הכרס, זה אם ניקב במשהו וזה אם נקרע כמפה, אינם אסורין אלא מספיקא, והגם דאמר שמואל [נב א] בשר החופה את רוב הכרס ברובה, מ"מ שיעור מפה לא נאמר בו, וגם נשאר בעיא דרב אשי [שם ע"ב] אם ברוב קרוע או ברוב ניטל, וכן יש לתפוס להלכה, ונ"מ אם יש ספק בהם יש להתיר מטעם ס"ס, ומ"מ אותן הבהמות שהם חולים ורפואתם הוא אשר נוקבים בין הצלעות, ואמר לי ישראל הבקי באומנות זה דשקר הוא מה שאומרים האנשים, וכן ספרו לי מתחילה, דנוגעים להטחול, רק שידע בבירור שאין רפואתם אלא במה שמנקבים הכרס למעלה וחוזר ומתחבר, א"א להתיר בהמה זו ע"י ששהה י"ב חודש או בנקבה שתתעבר ותלד, כיון דהוא ספיקא דפלוגתא ותלוי בשיטת הגמרא. וכן בדרכי הרפואה נתברר שאפשר לה לחיות אבל אין לנו עסק בזה. ודע דבעוף לא שייך כרס החיצונה כיון דאין לו כרס כלל. והגם דיש לו קורקבן כנגדו, מ"מ כיון שלא נמצא אבר זה לא שייך כל מה שמנו חכמים בבהמה כנגדו בעוף. יד יהודה ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL1l7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אם נקרע אותו הבשר ייצא הכרס הפנימי⁴⁹ הוי דינא הכי, אם נקרע אותו הבשר שכנגד הכרס הפנימי⁵⁰ קרע מפולש באורך טפח אפילו רחבה כלשהו טריפה.

ואם הקרע אינו מפולש מעבר אל עבר באותו בשר אלא שניטל ממקומו שיש בו חסרון או שנקרא רוב עובי אותו הבשר ולא נראית הכרס⁵¹, יש אוסרין⁵² ויש מתירין⁵³. ואי איכא הפסד מרובה יש להקל, וכשאינ טפח בקרע אף שהוא מפולש כל שאין בשטחו סלע הדבר ברור להתיר כדלהלן⁵⁴. וכל זה כשניקב ע"י חולי אבל ע"י מחט או קוץ בכל גווני טריפה, דחיישינן שמא ניקב הכרס הפנימי כל שהוא ואינו ניכר⁵⁵.

⁴⁹ אבל מה שהוא למטה מהכרס וכנגד שאר המעים אינו בכלל זה להצטרף לשאר הבשר בין לקולא בין לחומרא, ומשערין כמו שהבהמה עומדת או הולכת, ואז הכרס הוא כדרך גידולתה שם, אבל כשהיא שוכבת יכול להיות דיצא הכרס יותר למטה ואינו בכלל, ואין הטריפות מחמת הכרס, רק כן ידעו חז"ל דבבשר זה שהוא כנגד הכרס תלוי בו נמי החיות כמו בהכרס עצמו ונטרף ברובו או בטפח. יד יהודה הקצ' שם ז

⁵⁰ וכתבו רש"י ור"ן שאם ממקום שהכרס בלה ולמטה נקרע אותו קרום כשירה וכ"כ מור"ם אלשקר בתשובה סי' מ"ו, ולזה כתב המחבר לקמן אם נקרע אותו הבשר שכנגד הכרס הפנימי בו, ועיין יד יהודה ז. וז"ל אבל מה שהוא למטה מהכרס וכנגד שאר המעים אינו בכלל זה להצטרף לשאר הבשר בין לקולא בין לחומרא, ומשערין כמו שהבהמה עומדת או הולכת, ואז הכרס הוא כדרך גידולתה שם, אבל כשהיא שוכבת יכול להיות דיצא הכרס יותר למטה ואינו בכלל, ואין הטריפות מחמת הכרס, רק כן ידעו חז"ל דבבשר זה שהוא כנגד הכרס תלוי בו נמי החיות כמו בהכרס עצמו ונטרף ברובו או בטפח

⁵¹ כתב הב"ח דאף לדעת האוסרין אם נמצא נקב בבשר החופה רוב הכרס והעור קיים וידוע שזה הגיע מנגיחת הבהמה דהדרא בריא וכשירה ע"ש. בהמה שנגחה הברתה בקרן במקום כרס החיצונה וניכר שנעשה במקום גבוה במקום הנגיחה עד שנראה שניקב הבשר שעל הכרס החיצונה והעור שלם, אם ידוע שניקב בשר החופה כשיעור שמטריפה דחינו אורך טפח א"כ חלבה אסור כדן חלב טריפה שכתב הש"ע סי' פ"א, אך מאחר שאין ידוע אם הנקב הוא שיעור אורך טפח החלב מותר, ואם לא נמצא אחר שחיתתו קרע כשיעור טפח מ"מ יש לבדוק באיברים הפנימים שנקובתן במשהו. בית יעקב סי' י"ג, לחם פנים שו"ע שם

⁵³ דעת רש"י והרשב"א והר"ן ור' ירוחם דלא מיטרפא אלא בנקרע או ניטל מפולש עד שנראה כרס הפנימי וכ"פ מהר"ם אלשקר בתשובה סי' מ"ז וכ"פ מהרש"ל פא"ט סי' ס' וכן נלפע"ד מוכח בבה"ג דף קכ"ט ע"ב ומביאו המרדכי פא"ט בשם ראבי"ה והוא דעת איכא מ"ד ברי"ף ובוה נתיישב מה שקשה לב"י וב"ח ודו"ק וגם בעמ"ז הביא שתי דעות בזה. ש"ך שם ד

⁵⁴ כמ"ש הבי"ה והכ"מ ודלא כהמ"ז שלא הבין כוונת הבי"ה, וכבר כתבתי בגליון טור שלי כוונת הבי"ה ואחר זה ראיתי בנה"כ שמפרש כמ"ש, וכן דעת המחבר שכתבו לפני זה קרע מפולש באורך טפח טריפה, משמע אי ליכא טפח אף שהוא מפולש כשירה, וכן לקמן כתב בד"א שנעשה הקרע ע"י החולי אבל אם נעשה הקרע ע"י הסכין ונקרע קרע מפולש אפילו בכ"ש טריפה משמע ע"י החולי במפולש שאין בו טפח כשירה. חגורת שמואל ש"ך ובאר היטב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

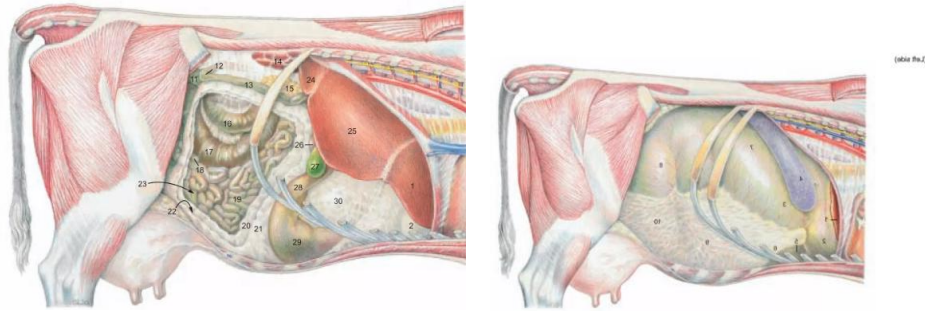
להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

**י. נקדרה ... כסלע כשרה יתר מנסלע טרפה ... כגון דעיילן
תלת קשייתא בציפא בדוחקא בלא ציפא ברווחא**

אם נקדר⁵⁶ הבשר הזה כארובה שיש בו חסרון באורך או בעוגל דהיינו שנחסרה במפולש⁵⁷ באורך וכשתעשה מן האורך⁵⁸ עיגול, אין בו חסרון אלא כסלע כשרה, ואם יש בה חסרון יותר מהסלע והוא כדי שיכנסו בו שלשה גרעיני תמרה בריוח כשאין בהם אוכל, טריפה, למרות שאין בו אורך טפה⁵⁹, דלכשימתה אותו החוט המקיף את הקדירה יהיה אורכו טפה⁶⁰, ויש

⁵⁶ שו"ע ונו"כ שם ד

⁵⁷ עיין יד יהודה יב

⁵⁸ פשוט כיון דצריכין שיהא בעיגולו שליש טפה שהוא אצבע ושליש באורך וברוחב, ובודאי שיכולין לעשות ממנו כמה חתיכות, כגון שיהא חצי מזה ברחבו וכפלים באורך, אם נקדר בכענין הזה באורך נמי אסור. ובגמרא [נ ב] לא אמרינן זה אלא כנקדר בעיגול, אך הרמב"ם [פ"ט שחיטה ה"ו] כתב דה"ה אם נקדר כשיעור זה באורך, אבל משמע דוקא באורך אבל ברוחב כיון דבאורך לא נקדר כשיעור הזה מותר, דהעיקר הוא האורך, וכעת ג"ל עיקר להלכה כן, כיון דגם כאן אינו מוזיק לנו הרוחב ודוק. יד יהודה יג

⁵⁹ דבסעיף ג' הנ"ל בש"ע דניטל טריפה באורכו טפה מיירי אפילו היכא שהרצועה אינה רחבה כענין שאם תעשה ממנו עיגול לא היה כסלע שליש טפה אפ"ה כיון שאורכה טפה טריפה כן נראה ברור, ש"ך ז וט"ז ח פ"ה לחם פנים.

⁶⁰ פ"י שאם ימתח הקרע זה עצמו שפתו על שפתו לאורך או לרוחב יהא טפה, וא"כ הסלע הוא שני שלישי טפה, אבל התוס' [ד"ה לכשתמתח] והרא"ש [סי' לג] ס"ל שאם יקיף חוט סביב הקדירה יהא החוט אורך טפה, וא"כ הסלע הוא שליש טפה. ואני תמה מאוד האידך שייך פלוגתא בזה דהא בגמרא אמרינן כדי שיכנסו בה ג' גרעיני תמרה, והוא דבר המצוי בכל יום ויכולין לראות בראית העין כמה הם, ואידך שייך פלוגתא בדבר המציאות וצ"ע. מיהו י"ל דלא ידענו דאולי בימי הגמרא היו התמרים גדולים והיו מחזקים ג' גרעינים שני שלישי טפה, כי כמדומה שכעת אין מחזיק ההיקף גם שליש טפה, על כן לא ידענו אם משערין כעת בג' גרעיני תמרה. [בס' הידורי המידות (עמ' 336) ביאר ומראה שם דג' גרעינים שוכבים זה בצד זה הוי כשיעור סלע, וכ"כ הרמב"ם שם זו בצד זו]. יד יהודה טז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אוסרים⁶¹ גם כל שנכנסין ג' גרעיני תמרה זו אצל זו בדוחק, ויש לחוש לדבריהם.

יא. המסס ובית הכוסות תנו רבנן מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות מצד אחד כשרה משני צדדים טרפה נמצא עליה קורט דם

(יז) יעמוד על טפת. אבל בבהמה קטנה כשימתח יעמוד על רוב ואין בה טפת אין לנו, דהא אין כאן לא רוב ולא טפת, ואין לנו אלא קבלת חז"ל דדוקא במפח משערין, בפרט שגם כאן לא איכפת לן בהרוחב, ועיין בארוך [ס"ק יא]

⁶¹ אבל הרמב"ם והטור כתבו בסתם שכל שנכנסין ג' גרעיני תמרה זו אצל זו בדוחק טריפה, ויש לחוש לדבריהם שהרי הרשב"א בת"ה דף מ"ג כתב שבתוספות נראה שפוסקים להחמיר דכסלע טריפה ועיין בדבריהם בדף ג"ד ע"ב בד"ה כסלע ביתר מכסלע ע"ש וכן פסק רש"ל, פר"ח.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

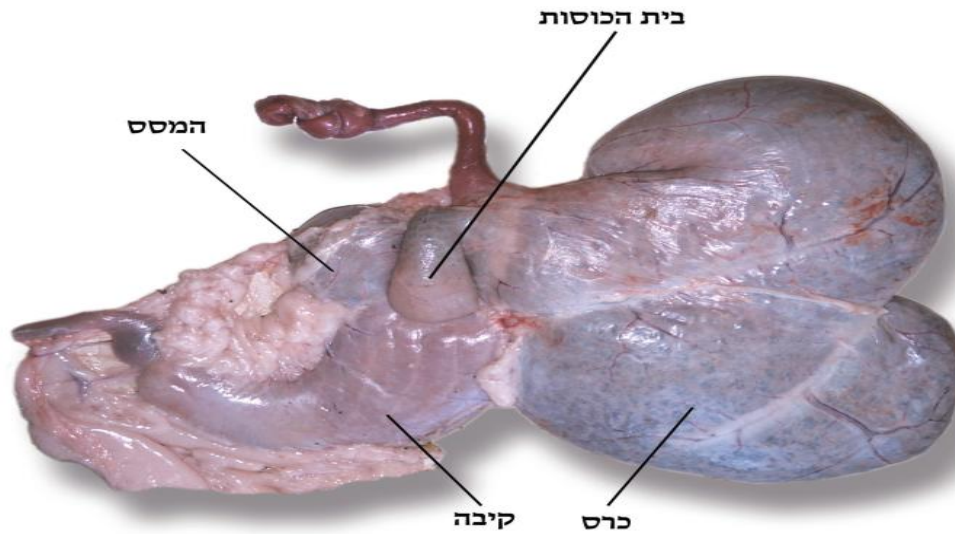
להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

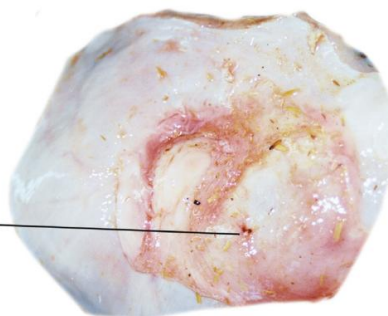
הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כבר התבאר לעיל דף מט. מחט⁶² או קוץ שנמצא תחוב בהמסס או בעובי בית הכוסות ולא ניכר מעבר אל עבר, הופכין אותו ובודקין אותו⁶³ מבחוץ כנגד פי המחט, אם נמצא עליו קורט דם או חלודה בידוע שכולה היתה נקובה אלא שחזרה המחט לאחוריה והבריא וטריפה.

אבל בנמצא קורט דם סביבות הנקב כשירה עד

נמצא עליה קורט דם בידוע שלפני שחיטה נעשה הנקב

⁶² שו"ע ונו"כ מה ה

⁶³ וכ' הט"ז שבדיקה זו היא חיוב אפי' בניקב מצד א' דלא כרמ"א שמיקל בהפסד מרובה:

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

שימצא קורט דם כנגד פי המחט⁶⁴.

ואם לא נמצא עליו קורט דם⁶⁵ או הלודה⁶⁶ כנגד פי המחט לא ניקב כולה ובשירה, ואפילו לא נשאר רק מעט מעור החיצון שלא ניקב⁶⁷.

ואפילו ראש העב שלו לצד חוץ לא אמרינן דרך חוץ נכנסה ונקבה⁶⁸, אלא תולין לומר אוכלין ומשקין דחקוה כן עד שנכנסה תוך הקרום בצד העב שלה.

וה"מ במצד א' אבל מב' צרדין בכל גוונא טריפה בין שנמצא קורט דם סביב הנקב אף על פי שלא נמצא כנגד פי המחט ובין שלא נמצא כלל קורט דם בנקב זולתי בפני המחט, טריפה.

⁶⁴ ש"ך ממרדכי ושאר גדולים

⁶⁵ וא"ת דהכא אמרינן שכיון שלא יש שם קורט דם מבחוץ כשירה ולא היישינן שמא הבריאה ולעיל בסימן ל"ג בישב לה קוץ בושט היישינן שמא הבריאה כבר תירצו הרא"ש בפסקיו בפא"ט והסמ"ק דשאני ושט דכיון שהוא מתנועע תמיד איכא למיחש שמא מעיקרא ניקבו הב' עורות של ושט ומחמת הנענוע חזרה המחט ונכנס קצת בפנים ואז עלה הקרום מבחוץ משא"כ הכא דאם איתא שעבר מעבר אל עבר כך היה ראוי להמצא גם עתה וגם הקרום לא היה יכול לעלות שם כי המחט מעכבו מלעלות ומדלא נמצא עתה כי אם מצד אחד א"כ כך היה מתחילה ולא ניקב מעבר לעבר.

⁶⁶ ורש"ל כתב דבניקב מצד א' חלודה לא מעלה ולא מוריד, וגם כתב בשם מהר"מ מ"ץ דבחלודה באמצע המחט כשר, והב"ח מטריף בכל ענין, ש"ך. ונראה דברי הב"ח, פר"ח.

⁶⁷ וכ' הש"ך אפי' למאן דאוסר בהמסס מודה בבית הכוסות דכשר מאחר שעורו עב לא היישינן שמא הבריאה.

⁶⁸ אף על גב דגבי כבד בסי' מ"א טריפה הכא כיון דאיכא אוכלים ומשקים אמרי' דחקוה ולא ניקבו הדקין ואין חילוק בזה אם המחט קטנה או גדולה.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

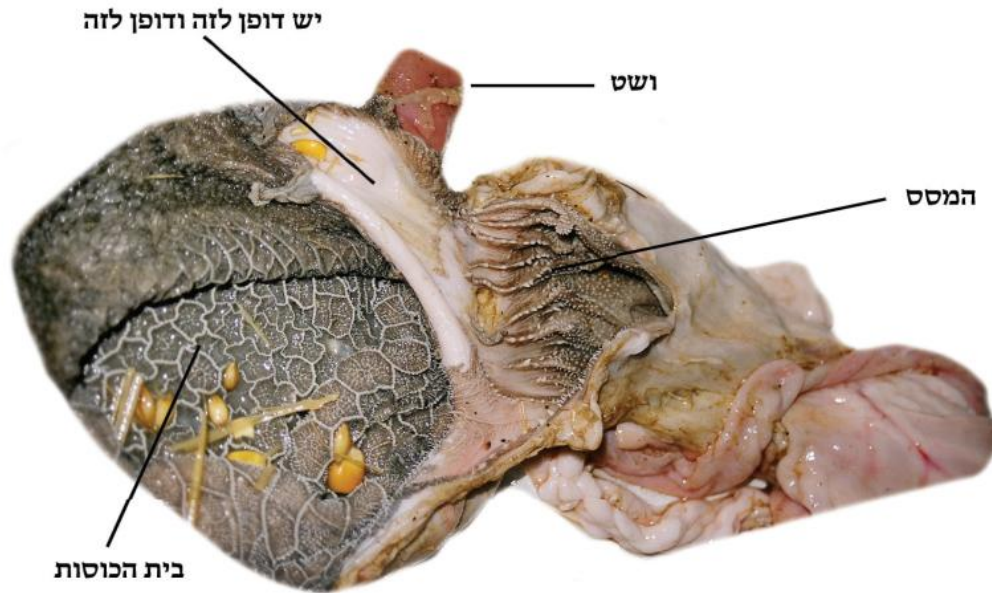
להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ואם עבר המחט מעבר אל עבר ועודנו תחוב בו, בודקים אותו אם נמצא קורט דם סביב המחט⁶⁹ או עלתה בה הליחה בידוע שקודם השחיטה ניקב כולו וטריפה⁷⁰.

ואם לאו אחר השחיטה דחק ועבר וכשירה, דכיון שהמחט עודנו שם אילו עבר מחיים היה דם או חלודה סביבה.

אבל כשאין המחט לפנינו אסורה כשניקב כולו אפילו אין בו קורט דם דשמא ביציאת המחט הלכה לה גם כן הקורט דם ונפסדה.

⁶⁹ זה החילוק בין צד א' לשני צדדים דמצד אחד דוקא עליו ובב' צדדים אפילו סביב. ועוד חילוק דבצד אחד אם נמצא ק"ד בפנים כשר עד שנמצא ק"ד בחוץ ובב' צדדים אפילו נמצא בפנים ק"ד טריפה וכ"כ אחרונים דבזה מוכח שנעשה מחיים). וכ' הש"ך אף אם הוא רחוק קצת מן הנקב כרוחב קש וכה"ג נמי טריפה וכן אם ניקב מב' צדדים ונמצא קורט דם בין מבפנים בין מבחוץ טריפה וכ"כ הט"ז

⁷⁰ וכתב הגהות שבס"ס או"ה דמסתמא אם הוא רחוק קצת מן הנקב כרוחב קש וכה"ג נמי טריפה, ומביאו הב"ח. וכתבו רש"ל והב"ח דבניקב משני צדדין טריפה בנמצאת קורט דם סביב המחט בין בפנים ובין מבחוץ, וכ"כ דרישה ופרישה בס"ס ל"ז, ש"ך.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ואפילו אם המחט בפנינו אם מלחו או הדיחו אותה אסורה אפילו אין שם דם וחלודה, דחיישינן שמא ע"י המליחה או הדחה עבר הדם והחלודה, ויש מקילין להתיר אם לא ניקב מעבר לעבר והודח ונמלח או שנאבד⁷¹ או לקחו המחט משם, ומפני שהמחט דקה מאד לא ניכר מקום נקיבתה לבדוק מבחוץ אחר קורט דם. ולא בדק מבחוץ אם היה עליו קורט דם, ויש לסמוך עליהו⁷² במקום במקום הפסד מרובה.

יש אומרים⁷³ דבזמן הזה דאין אנו בקיאים בבדיקות יש להטריף אם נקבה המחט משני צדדין⁷⁴ אפילו לא נמצא קורט דם ולא חלודה דאין אנו סומכין בזה על בדיקתנו מאחר דניקב משני צדדין והכי נהוג. ובהפסד מרובה⁷⁵ יש להכשיר אף בזמן הזה⁷⁶.

⁷¹ כ' הש"ך דלכאורה נראה לפרש דמיירי שנאבד בית הכוסות והיה ידוע שלא ניקב לחוץ אבל היכי דנאבד ולא היה ידוע אי ניקב לחוץ או לאו טריפה אפי' בהפסד מרובה וכ"כ הט"ז מיהו שאר פוסקים מתירין אף בזה (וכ"ש אם ידוע בודאי שלא ניקב לחוץ רק דלא ידע אם יש ק"ד מבחוץ ונאבדו ע"ש בש"ך. ופר"ח פסק להקל דוקא אם ידוע שלא ניקב לחוץ אבל היכא דנאבד ולא היה ידוע אם ניקב לחוץ או לא לכ"ע טרפה ע"ש וצ"ע ⁷² ודוקא כשנאבד הב"ה, או לקחו המחט משם והיה ידוע שלא ניקב לחוץ, אבל היכא דנאבד או לקחו המחט משם ולא היה ידוע אם ניקב לחוץ או לא לכ"ע טריפה, ודלא כת"ח כלל צ"ד ורש"ל דמכשירים בהא, וליתא דהא ספיקא דאורייתא ולחומרא וכ"כ נמי הפר"ח ע"ש.

⁷³ רמ"א שם

⁷⁴ והמחבר השמיט זה, ובאמת מהרש"ל ושאר אחרונים לא כתבו כלל חומרא זו, ואפשר מש"ה השמיטוהו המחבר הג"ה זו. אבל מ"מ אנו אין לנו אלא פסק רמ"א וכמ"ש והכי נהוג. ואף דלכאורה נראה הטעם הא דבניקב מב' צדדין אין אנו סומכין על בדיקתנו משום דצריך בקיאות גדול לבדוק מבפנים וגם מבחוץ, א"כ בהמסס בניקב מצד א' נמי צריך בקיאות גדול לבדוק מבפנים וגם מבחוץ יהיה ג"כ טריפה בניקב מצד א' אף שאין קורט דם לא מבפנים ולא מבחוץ, ואין לסמוך בזה על בדיקתנו, מ"מ בהמסס אם לא ניקב משני צדדים כשר כשאין שם קורט דם כלל, דאפילו להאוסרים בהמסס היינו כשיש שם קורט דם בפנים וכמ"ש לעיל והיא גופא חומרא בעלמא והבו דלא לוסף עלה דנימא דאין אנו בקיאים, ועוד דהאוסרין אוסרין מטעם דחיישינן שמא הבריא א"כ איכא כאן ספיקי טובא, ועוד דגם בניקב מב' צדדים כתב הב"ח דיש להכשיר בהפסד מרובה בזמן הזה, וכן ראוי להורות הואיל דרש"ל ושאר אחרונים והמחבר לא כתבו כלל חומרא זו, וכן בבית הכוסות בניקב מצד א' וליכא קורט דם מבחוץ כשירה, ואף דאיכא ריעותא דמלחו והדיחו אין להטריף בהפסד מרובה דדילמא יש קורט דם לפנינו ואין אנו בקיאים אלא סמכין במצד א' אהמקילין.

⁷⁵ הש"ך אבל היכא דבדק וליכא ק"ד מבחוץ כשר אפי' שלא במקום הפסד מרובה ודוקא בבית הכוסות אבל בהמסס אפי' ליכא ק"ד מבחוץ אלא מבפנים טריפה רק שלא במקום הפ"מ. ואין להקשות הא גבי ריאה אליבא דכ"ע לא מכשירין אלא בבדיקה וצ"ל דשאני ריאה דקרומים שלה דקים מאד. והט"ז חולק על רמ"א ופוסק שאין לסמוך אדעת המקילין אף במקום הפסד מרובה ע"ש (כתב הט"ז בשם ש"ד דאין היתר מצד אחד אלא כשהמחט מונח בחלל ב"ה כדרך המאכל ולא תחובה באורך דופן דאם מונח בדופן ב"ה באורך אפי' מצד א' ומבפנים אסור כיון דחללו רחב אי דרך הושט עייל על הפרש איבעיא ליה לאשתכוחי אלא ודאי נקב ואתי ועיין ש"ך וט"ז ופר"ח. מחט שנמצא בעובי הכרס ולא יצא לחוץ מקצת התלמידים רצו להטריף. והרדב"ז סי' קי"ג הסכים עם הטבחים שהכשירוהו. ב"ה שניקבו ב' עורות זה שלא כנגד זה כשירה דמינת ניחוי. ש"ס ש"ך ⁷⁶ ש"ך בשם הב"ח ומהרש"ל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

בית הכוסות מבפנים

המסס מבפנים

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

